

Србија мора да постане свесна да је најмоћнија држава на Балкану

Пише: Милорад Додик
четвртак, 09 август 2012 17:38

(Вечерње новости, 09.08.2012)

Председник Републике Српске говори за „Новости“ о првом сусрету са председником Србије, стратегији коју му је понудио и циљевима, заштити српског народа где год се налазио, партнерству са Европом, будућношћу БиХ

Милорад Додик није дошао код Томе Николића празних руку. На први сусрет донео му је савет и захтев. Савет - да не устукне пред великима. Захтев - да Србију врати на њено место.

Неколико минута после састанка у разговору за "Новости", открио је и нешто више: да је поручио Николићу да је сада тренутак без обзира на то колико било тешко, да окупе народ око заједничког циља.

- Морамо кроз ово проћи заједно. Сад је прилика да се исправе све грешке у протеклих 20 година. Овај тренутак тражи мобилизацију, а не деструкцију. То, пак, тражи одговорност свих. Окупљање је једини економски програм који ми можемо да понудимо. Не постоји никакав чаробни штапић којим ће Србија привући милијарде. То морају сви да схвате - открива своје поруке председник Републике Српске.

А када је реч о Српској, ништа му, каже, није тражио.

- Не треба Српској старатељ. Али, сви, па и нова власт, морају да поштују став Српске. Нисам сигуран да би било која власт у Србији добро прошла ако би окренула леђа Српској. Зато знам да то нико неће урадити. Србија је наша љубав, ми сањамо Србију која ће бити јака и питана. Живимо за то да она то постане.

Шта предлагате да нова власт уради да би избегла грешке старе?

- Морамо да нађемо заједничке одговоре на проблеме који тиште српски народ - од Косова, до Црне Горе и Хрватске. Сада нам треба заједничка српска политика за цео регион. Морамо да саберемо где смо, шта нам се дешава, шта нам је интерес и да се за тај интерес заједно боримо. Хоћу да покренем питање заштите српског народа где год се он налази, јер сматрам да је то моја и обавеза свих који смо на местима на којима се одлучује.

Очекујете ли да нова власт сачува досадашњу политику према Косову? Плаши ли вас да би они могли да је менају, па да и вас који остајете при ставу о непризнавању независности доведу у ситуацију да размишљате шта даље?

- Добио сам уверавања да се та политика неће мењати када је основни курс у питању, али да ће бити јасно дефинисана у наредним данима.

Да ли вам је председник открио неке детаље тог програма о решавању косовског питања?

- Разумео сам да коначно постоји спремност да се јасно каже шта је и како могуће. Да се више не дају одговори на унапред спремљена и сервирана решења, него да се нуде одговори. Морамо да дајемо одговоре о којима ће се други изјашњавати, а не обрнуто. Е, тај одговор чекам. И уверен сам да ће га председник понудити.

Председник Николић позива на општи консензус око тог питања. Да ли је позвао и вас да помогнете?

- Бићу веома почастиован ако сам на листи људи који треба да буду консултовани.

Шта ћете у том случају понудити?

- Принцип. До сада је политика међународног фактора била да умањи значај Србије. Да се разумемо, Србија је делом и сама крива што је често била у том статусу, због пасивности коју је показивала у односима са светом. Ћутала је и када се ради о њој, а и када се ради о Републици Српској, када је Дејтонски споразум грубо рушен више пута, а увек на штету српског народа. Србија је најмоћнија држава на Балкану. Мора да постане свесна своје улоге. Основни порив великог је да другог учини малим. Ако пристанете да будете мали, онда ћете бити потпуно понижени, прегажени. Србија мора да поврати своје место. После оволико година у политици, потпуно ми је јасно да вас други поштују само уколико имате став. Сваког ко нема став лако забораве. А још нађу и да вас за нешто окриве. Понизни не пролазе нигде. Ауторитет треба уважавати онолико колики он заиста јесте. Само тако можете победити те ауторитете и бити им равноправни. Ту нема срамоте, ни страха. На крају, нема ни цене.

Колико је то реално могуће према силама у тренутку када је на снази принцип "кога је молити, није га срдити"?

- А шта је алтернатива? Шта треба да урадимо да би неки Британци били задовољни? Они ће и даље имати своју ретроградну политику према Србима, сматраће да треба да пристанемо на све што је супротно нашим интересима. И ако пристанемо, они своју слику неће променити. У овом свету победник је само онај ко сачува систем стабилним и ко је свестан да свака нестабилност коју покашавају да инсценирају социјалним тензијама вуче за собом нереде, нереде опет носе политички рачун. А политички рачун би био катастрофалан за српски народ. Дакле, ми ћемо препознати пут којим треба да се крећемо.

Србија место и даље тражи искључиво под кровом ЕУ, која од ње много тражи, прибегава уценама, а не даје много...

Србија не добија ништа посебно од ЕУ. Не кажем да избор Србије не треба да буде ЕУ, али не на јадан начин. Она тамо уноси потенцијал, тако треба и да се постави, а не да мољака за свој статус.

Јесте ли стекли утисак да ће тако бити?

- Уверен сам да хоће, јер мора. Ако само буду понављали "да", неће далеко стићи. Ако изнесу ставове, то ће већ бити проблем и Европе. Јер, Србију не може заобићи, она је земља потенцијала, она има шансу. Нема везе Истока и Запада - без Србије.

Од Србије је тражено да умири вас лично, а и да умани захтеве Српске који се тичу самосталности. Тешко је поверовати да се то неће догодити и са овом влашћу. Јесте ли већ изнели новој власти у Србији шта неће моћи?

- Утицај на РС није могућ. Мислим да су то већ сви разумели. Ми смо спремни да учинимо све за Србију, па и кад се задире у наше интересе, али то ћемо чинити само кад је потпуно јасно да је то у интересу Србије. И да то чинимо свесно. Верујем да ће ова власт подићи степен одговорности према самој Србији. Да више ником неће пасти на памет да води политику да други буду задовољни. Задовољан мора бити властити народ.

Очекујете ли да убудуће будете више консултовани око питања која се тичу РС. Не тако давно потписана је Истанбулска декларација, против ваше воље, пуштани су ратни злочинци из овдашњих затвора, људи који су најгоре говорили о РС, овде су били радо виђени гости...

- Очекујем. Наравно да очекујем. Ко о нама зна боље од нас, како неко нешто може договарати о нама, а да нас не пита. Ми све разумемо и све Србији праштамо. Спремни смо увек и свуда да бранимо Србију. Али, очекујемо исти однос. Не може Србија да се договара са Сарајевом, а да се Бањалука не пита. Уверен сам да тога неће бити. Ко ме

год то сметало, наши одговори морају бити заједнички.

Ваш став је био да градите РС што више самосталну, у слабој конфедерацији са дејтонском БиХ, али не и у заједници са Србијом. То је став и ваших нових партнера овде?

- Једно је сигурно: све што се буде догађало, може да буде само у циљу јачања потенцијала Републике Српске! Шта год то значило. И у ком год систему и организацији то било. Ни педаљ мање од оног што имамо. А увек више. Да ли ће бити у лабавој федерацији, самосталности или некој другој интеграцији, показаће будућност.

Појавиле су се и приче да ће Српска сама да се креће на европској траси, да сте спремни да одустанете од Босне коју сматрате каменом о врату... Јесте ли добили неки миг?

- Нисмо. То је наш предлог, јер смо партнери са ЕУ. РС је неко ко може да изнесе обавезе, други део БиХ не може. Зашто да чекамо Федерацију, која је неспособна. Зашто да губимо? Али, ако Европа то неће-неће. Нисмо ми баш спремни да се много знојимо за Европу. Зашто бисмо уопште ишли према Европи ако би она инсистирала на централизацији у којој би се полако угасила Република Српска? Зар неко мисли да је неко толико луд да то уради? Деведесет одсто народа то не да. Не да! И то је тачка! Реалност се зове Република Српска. Отели сте нам то и то, има да вратите. Нећете данас? Вратићете сутра! Нећете никад? Нема Босне!

Је ли тачно да сте неколико пута били у Београду, али да сте заобишли Тому Николића?

- Све су то само спекулације. Овај датум је договорен и тада смо се и видели. Већина ставова које смо један другом изнели готово су истоветни. И око Косова, и око Дејтона. Договорили смо се да морамо више да сарађујемо у области образовања, културе, спорта, економије. Крајем септембра ћемо имати седницу заједничког савета у Бањалуци, где ће бити и председник Николић и премијер Дачић. Тада ћемо направити нову мапу наших односа.

Је ли вам спочитао подршку Тадићу?

- Тадића нико није помињао.

Остали сте блиски?

- Тадића сам видео пре неколико дана. Наши односи су добри. Сада је Николић председник Србије, ја РС, то је реалност.

Тренутно је БиХ у блокади јер захтевате оставку Златка Лагумџије, шефа дипломатије, јер није испоштовао Устав приликом гласања о Сирији? Овде није реч о Сирији, него о принципу. Босна не гласа за Јеремића, иако Срби траже, Босна једног дана може гласати и за независност Косова, а да Срби не желе...

- Е, зато неће проћи. Од оставке Лагумџије нећемо одустати. Није поштовао Устав по коме мора бити консензуса три народа, наступио је у своје име. Сад је била Сирија, али може бити и Марс, па и Косово. Не може нам Лагумџија одузети право, и неће успети. Рашчистићемо то једном за свагда. Прекршио је Устав, изневерио је, води муслиманску, а не заједничку политику. А то неће моћи. Идемо до краја!

Шта то значи?

- Нећемо више одлучивати у Савету министара.

(Дубравка Вујановић-Вечерње новости)